

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 1(12)

Pristyper i ESAP

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 2(12)

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	3
2. Användning av pristyper	3
3. Artiklar och prissättning	3
3.1 Fast/rörligt artikelpris	4
3.2 Avtalat/icke avtalat artikelpris	4
3.3 Ordinarie pris/tillfälligt rabatterat pris	5
3.4 Måttenhet	5
4. Hantering av avgifter och rabatter	5
4.1 Avgifter och skatter som räknas in i priset.....	5
4.2 Avgifter som inte räknas in i priset.....	6
4.3 Redovisning av transportavgift	6
5. Sammanställning av affärstermer avseende pristyper.....	6
6. Pristyper	7
T0181 Listpris	7
T0182 Rabatterat listpris.....	7
T0029 Kontraktspris.....	7
T3288 Kontraktspris, rabatterat.....	8
T0203 Aktuellt pris	8
T0238 Aktuellt pris, rabatterat	9
T3424 Tilläggspris.....	9
7. Sammanställning av pristyper per affärsdokument.....	10
ESAP 20	10
Prislista ADS 20.1.1.....	10
Order ADS 20.1.3.....	10
Faktura ADS 20.1.6.....	10
8. Priskontroll och pristyp	10

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 3(12)

1. Inledning

Många steg i handelsflödet kan effektiviseras med automatisering och därmed ge sparad tid och ökad kvalitet på informationen som resultat.

Avsikten med detta dokument är att förtydliga hur de olika pristyperna ska användas i affärsprocessen. Dokumentet ska ses som ett komplement till handledningen för handelsflödet, ESAP 20.

I denna sammanställning av de förekommande pristyperna i ESAP finns en inledande beskrivning om fasta respektive rörliga priser samt om de olika pristyperna som gäller för avtalade respektive inte avtalade priser.

Olika branscher använder olika namn för samma pristyp som t ex dagspris för frukt och grönsaker och spotpris för el. För att förtydliga och underlätta val av pristyp för en artikel finns de kända synonymerna angivna för varje pristyp

2. Användning av pristyper

De avtalade priserna meddelas av leverantören med hjälp av Prislista enligt affärsdokumentspecifikationen med beteckning ADS 20.1.1. För att ange ett pris för en artikel i GS1 Sweden ESAP-koncept finns olika pristyper att tillgå. Det är viktigt att förstå varför det finns olika pristyper och hur de ska användas vid fakturamatchning.

Uppgifterna i prislistan används vid avstämning som t ex vid fakturamatchning av mottagen faktura. Detta innebär att pristypen för en försäljningsenhet ska vara densamma i både prislistan och fakturan.

Vilken pristyp som kan användas för en artikel beror på artikelns beskaffenhet samt vilken typ av prissättningsavtal som gäller. I vissa sammanhang kan fler än en pristyp förekomma för en och samma artikel.

Uppgift om vilka eventuella avgifter och rabatter som är inräknade i en pristyp är väsentlig information.

3. Artiklar och prissättning

Fler än en pristyp kan förekomma för en och samma artikel. Ett av dessa priser kan vara ett slags grundpris dvs säljaren har bestämt ett pris för en artikel enligt egen kalkyl om värdet på artikeln och på en uppskattning om vad en köpare (marknaden) är villig att betala. Detta pris kan vara offentliggjort i en katalog.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 4(12)

Ett annat pris för artikeln kan vara ett avtalspris dvs ett pris uppgjort i en förhandling mellan köpare och säljare. Det överenskomna priset för en artikel i detta fall regleras i avtal.

De olika typerna av priser måste gå att särskilja. För varje pris av en viss pristyp är det även viktigt att veta vad som ingår i priset och vad som inte ingår i priset. Det kan handla om t ex miljöavgifter och avtalade rabatter för artikeln.

Beroende på hur artikeln (produkten) är förpackad och hur den säljs och levereras kan ytterligare uppgift behövas. Om en artikel säljs i vikt behövs uppgift om att priset är baserat på ett kilo. Om priset för en artikel avser fler än en enhet så behövs uppgift om antalet enheter som priset avser.

Då en artikel är en sk styckevara som säljs en och en så behövs inga uppgift om detta eftersom det betraktas som sk default, dvs det vanliga sättet att sälja en artikel.

Priser kan kategoriseras på flera olika sätt. Priset för en artikel kan vara antingen ett sk fastpris eller rörligt pris. Det kan även vara avtalat eller inte avtalat. Dessutom kan det vara ett ordinarie pris eller ett tillfälligt rabatterat pris.

Alla dessa parametrar kan kombineras på olika sätt beroende på affärssituation.

3.1 Fast/rörligt artikelpris

Med fast pris menas att priset i princip är oförändrat under en tidsperiod. Om ett fastpris är avtalat gäller vanligtvis detta pris under hela avtalsperioden.

Med rörligt pris menas att priset kan ändras mer eller mindre frekvent under en tidsperiod. Orsaken till prisförändring är vanligtvis tillgången på en produkt i relation till dess efterfrågan på marknaden. Beroende på bransch kan det finnas olika namn för rörligt pris som t ex dagspris, spotpris, börspris.

Färskvaror som t e x fisk och grönsaker är exempel på produkter med rörligt pris liksom komponenter för datorer.

Även el är exempel på produkt som kan vara prissatt med ett rörligt pris då priset har en relation till spotpriset på elbörsen.

Eftersom ett rörligt pris kan ändras mer eller mindre frekvent är det lämpligt att affärsparterna i förväg gör överenskommelse om hur frekvent uppdatering av de rörliga priserna ska meddelas kunden.

3.2 Avtalat/icke avtalat artikelpris

Ett avtalat pris är resultatet av en överenskommelse mellan köpare och säljare om vilket pris eller prismodell som ska gälla.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 5(12)

Ett icke avtalat pris är ett oförhandlat pris som kan vara offentligt.

3.3 Ordinarie pris/tillfälligt rabatterat pris

Ett ordinarie pris är det överenskomna priset som gäller och som förutsätts gälla vid beställning av artikeln.

Vid säljkampanjer eller andra tillfällen kan artikeln erbjudas till rabatterat pris.

Ett tillfälligt rabatterat pris gäller under en begränsad period, t ex vid en kampanj, eller vid ett specifikt tillfälle t ex vid utförsäljning av produkter med lite kortare återstående hållbarhetstid.

3.4 Måttenhet

Artikelns pris kan vara ett pris per styck, pris per kilo eller per annan måttenhet. Måttenhet anges i anslutning till artikelns pris i de fall priset inte är ett pris per styck.

4. Hantering av avgifter och rabatter

Överenskomna avgifter för en försäljningsenhet av en artikel (produkt eller tjänst) som inte är förknippade med ett enskilt ordertillfälle ska räknas in i priset oavsett pristyp.

I de fall det finns överenskommelse om att avgifter kan debiteras vid t ex liten ordervolym eller expedition vid ett enskilt ordertillfälle (pallbryt, plock etc) ska dessa avgifter redovisas i fakturans huvud.

Överenskommen rabatt för en försäljningsenhet av en artikel (produkt eller tjänst) ska alltid räknas in i priset

I de fall det finns överenskommelse om att rabatt ges baserat på ordervolym vid ett enskilt ordertillfälle ska rabatten redovisas i fakturans huvud (fakturarabatt).

4.1 Avgifter och skatter som räknas in i priset.

Följande avgifter och skatter ska alltid räknas in i priset oavsett pristyp:

- Lagstadgade miljöavgifter som t ex batteriavgift och avgifter för återvinningssystem som t ex förpackningsavgift.
 - Uppgift om den (eller de) miljöavgift, som leverantör eller producent eller importör har betalat för insamling och behandling eller återvinning av skrotad produkt kan ges i specifik affärsterm, T0254 Producentavgift. Uppgiften ska endast ses som information.
- Avgift för tillhandahållande av administrativ tjänst avseende en artikel.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 6(12)

- Uppgift om avgift för tillhandahållande av administrativ tjänst kan ges i specifik affärsterm, T0299 Administrationsavgift. Uppgiften ska endast ses som information.
- Ersättning för hantering av returemballage som t ex flaskor och backar för drycker som ges till de som utför sådan hantering. Avgiften kallas utjämningsavgift.
 - Uppgift om utjämningsavgift kan ges i specifik affärsterm, T0300 Utjämningsavgift returemballage. Uppgiften ska endast ses som information.
- Lagstadgade punktskatter som t ex tobaksskatt och alkoholskatt.

4.2 Avgifter som inte räknas in i priset

Oavsett pristyp ingår inte pantavgift för emballage eller emballage som tillkommer för transporten eller avgifter för annan hantering av artikeln än de som nämns i kap 3.1.

4.3 Redovisning av transportavgift

Beroende på avtal kan avgiften för transport vara inkluderad i artikelpriset eller redovisas separat i fakturan.

Villkoren för transport och leverans av en artikel kan vara baserad på ordervolym och det aktuella leveranstillfället.

Vid avtal då köparen ska betala fraktkostnaden separat ska fraktavgiften särredovisas i fakturan. Dvs den framräknade fraktavgiften överförs i separat affärsterm i fakturan och återges i fakturans huvud.

Då avtalet säger att transportkostnaden ingår i priset för artikeln (ofta benämnt "fritt från leverantör") ska fraktkostnad ingå som en del i kontraktetspris. Vid sådant avtal ska inte fraktkostnad särredovisas i fakturan.

5. Sammanställning av affärstermer avseende pristyper

ESAP 20	Fast Ordinarie	Fast Kampanj	Rörligt Ordinarie	Rörligt Kampanj
Avtalat	Kontraktpris Tilläggspris	Kontraktpris, rabatterat Rabatterat listpris	Aktuellt pris	Aktuellt pris, rabatterat
Icke avtalat	Listpris		Listpris	

Matrisen visar hur de olika pristyperna kategoriseras med avseende på prisets rörlighet och om prisavtal finns eller inte.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 7(12)

6. Pristyper

T0181 Listpris

Grundpriset för en försäljningsenhet av artikeln (produkt eller tjänst) som säljaren/leverantören bestämt.

Synonymer till Listpris: Grundpris, Katalogpris

Kategorisering: Fast eller rörligt, icke avtalat, ordinarie

Användning av Listpris i ESAP 20:

- Listpriset kan användas vid en prisförhandling mellan säljaren/leverantören och kunden inför ett kommersiellt avtal om inköp och leverans av artikeln.
- I prislistan, ADS 20.1.1, är det obligatoriskt att ange ett listpris för varje artikel.

T0182 Rabatterat listpris

Det rabatterade grundpriset för en försäljningsenhet av artikeln (produkt eller tjänst) som säljaren/leverantören och köparen i en prisförhandling avtalat som det överenskomna priset under en del av avtalsperioden.

Synonymer till Rabatterat listpris: Klipppris (enl ESAP 20, ej enl ESAP 6)

Kategorisering: Fast, avtalat, tillfälligt

Villkor för användning av pristypen:

- "Rabatterat listpris" kan inte överföras i prislista, ADS 20.1.1
- "Rabatterat listpris" kan förekomma på orderraden i ADS 20.1.3 vid beställning av artikeln.

Användning av Rabatterat listpris i ESAP 20

- Pristypen "Rabatterat listpris" används då säljaren/leverantören har lager med artiklar som av någon anledning behöver säljas under den närmsta framtiden, t.ex. artiklar vars bäst-före-datum är nära förestående.
- På säljarens initiativ erbjuds artikeln till rabatterat pris. Om erbjudandet antas är denna överenskommelse separat från det gängse avtalet.
- Det överenskomna priset kan inte överföras i prislista.
- Kunden förutsätts manuellt ha registrerat Rabatterat listpris antingen i sitt interna artikel- och prisregister eller i beställningen av artikeln.
- Vid beställning kan köparen ange Rabatterat listpris för artikeln på beställningsraden.

T0029 Kontraktspris

Det pris för en försäljningsenhet av artikeln (produkt eller tjänst) som säljaren/leverantören och köparen i en prisförhandling avtalat som det överenskomna priset under avtalsperioden.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 8(12)

Synonymer till Kontraktspris: Avtalspris

Kategorisering: Fast, avtalat, ordinarie

Villkor för användning av pristypen:

- Under avtalsperioden kan justering av Kontraktspris ske enligt överenskommelse.
- För försäljningsenheter vars kontraktspris bestäms av dess tillgång och efterfrågan används inte Kontraktspris. (Se T0203 Aktuellt pris, T0238 Aktuellt pris, rabatterat)

T3288 Kontraktspris, rabatterat

Det rabatterade kontraktspriset för en försäljningsenhet av artikeln (produkt eller tjänst) som säljaren/leverantören och köparen, i en prisförhandling, avtalat som det överenskomna priset under en del av avtalsperioden (kampanjperiod).

Synonymer till Kontraktspris, rabatterat: Kampanjpris

Kategorisering: Fast, avtalat, tillfälligt

Villkor för användning av pristypen:

- För försäljningsenheter vars rabatterade avtalspris bestäms av dess tillgång och efterfrågan används inte Kontraktspris, rabatterat. (Se T0238 Aktuellt pris, rabatterat)

T0203 Aktuellt pris

Det pris som varierar med tillgång och efterfrågan för en försäljningsenhet av artikeln (produkt eller tjänst) och som säljaren/leverantören och köparen i en prisförhandling avtalat som det överenskomna priset under avtalsperioden.

Synonymer till Aktuellt pris: Dagspris, rörligt pris, spotmarknadspris, börspris

Kategorisering: Rörligt, avtalat, ordinarie

Villkor för användning av pristypen:

- Pristypen kan användas för t ex frukt, grönsaker, färsk fisk och el.
- Under avtalsperioden kan justering av i Aktuellt pris ske enligt överenskommelse.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 9(12)

Tips:

Vid fakturering av en artikel med pristypen Aktuellt pris är det mycket möjligt att priset avviker från det pris som angivits i den senaste prislistan. Vid fakturakontroll hos fakturamottagaren måste därför hänsyn tas till denna differens mellan det fakturerade priset och det pris som sedan tidigare finns inlagt i artikel- och prisregister. Se kapitlet om Priskontroll och pristyper.

Användning av Aktuellt pris i ESAP 20

- I originalprislistan, ADS 20.1.1, är det obligatoriskt att ange ett kontraktspris för varje artikel. Kontraktspris anges som antingen "Kontraktspris" eller "Aktuellt pris".
- Priset för en artikel med pristypen "Aktuellt pris" kan under en period (kampanjperiod) kompletteras med ett pris enligt pristypen "Aktuellt pris, rabatterat".

T0238 Aktuellt pris, rabatterat

Det rabatterade pris som varierar med tillgång och efterfrågan för en försäljningsenhet av artikeln (produkt) som säljaren/leverantören och köparen, i en prispförhandling, avtalat som det överenskomna priset under en del av avtalsperioden.

Synonymer till Aktuellt pris, rabatterat: Rabatterat dagspris, rabatterat rörligt pris, rabatterat spotmarknadspris, rabatterat börspris.

Kategorisering: Rörligt, avtalat, tillfälligt

Villkor för användning av pristypen:

- Pristypen "Aktuellt pris, rabatterat" kan användas för t ex frukt, grönsaker, färsk fisk och el.

T3424 Tilläggspris

Det pris som läggs till för en försäljningsenhet av artikeln då den innehåller produkter med variabel vikt och som säljaren/leverantören och köparen i en prispförhandling avtalat som det överenskomna priset under avtalsperioden.

Synonymer till Tilläggspris: Plocktillägg, Plockpris

Kategorisering: Fast, avtalat, ordinarie

Villkor för användning av pristypen:

Pristypen "Tilläggspris" kan användas för variabelmåttartiklar i stafflad prislista vid små kvantiteter där det tillkommer ett pris per försäljningsenhet.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 10(12)

7. Sammanställning av pristyper per affärsdokument

ESAP 20

Prislista ADS 20.1.1

Samtliga priser som finns tillgängliga ska överföras i prislista.

- För en artikel med fast pris ska alltid Listpris och Kontraktspris anges.
- Vid kampanj av artikel med fast pris ska alltid Kontraktspris, rabatterat anges.
- För en artikel med rörligt pris ska alltid Listpris och Aktuellt pris, avtalat anges.
- För en artikel som innehåller produkter med variabel vikt kan Tilläggspris förekomma.
- Vid kampanj av artikel med rörligt pris ska alltid Aktuellt pris, rabatterat anges.

Order ADS 20.1.3

I ordern anges oftast inget pris. Den enda gången ett pris får anges i ordern är för artiklar med Rabatterat listpris.

- För en artikel med Rabatterat listpris får priset återges på artikelraden i en order.

Faktura ADS 20.1.6

I fakturan anges det pris som gällde för artikeln vid köptillfället och som tidigare överförts i prislistan. För artiklar med Rabatterat listpris kan priset ha överförts i ordern.

- För fakturerad artikel måste den relevanta pristypen anges. Dvs någon av Kontraktspris, Tillfälligt rabattpris, Aktuellt pris, avtalat, Aktuellt pris, rabatterat, eller Rabatterat listpris.
- Tilläggspris kan tillkomma som pristyp för variabelmåttartiklar.

8. Priskontroll och pristyp

Kontrollen av hur ett fakturerat pris i en faktura kan gå till beror på prisets pristyp.

Kontrollen av ett fast pris innebär t ex att ingen tolerans ska medges för prisdifferens mellan prislistan pris och det fakturerade priset. Dvs det fakturerade priset ska vara exakt enligt det pris som överförts i prislistan.

Däremot måste det finnas viss tolerans för en prisdifferens för ett rörligt pris (dagspris) som är debiterat i fakturan jämfört med det aktuella priset som tidigare överförts i prislistan eftersom prisuppgiften kan ha ändrats sedan den senaste prislistan.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 11(12)

I figurerna nedan ges en översikt över vilken tolerans som ska finnas för ett fakturerat pris av en specifik pristyp jämfört med det angivna priset i prislistan. Rakt streck i kolumnen Faktura innebär att fakturerat pris inte får avvika från priset i prislistan.

Vågformad symbol i kolumnen Faktura innebär att fakturerat pris kan avvika från priset i prislistan.

Priset i prislista och faktura fasta priser

	Prislista	Faktura
Kontraktspris	_____	_____
Kontraktspris, rabatterat	_____	_____
Tilläggspris	_____	_____
Listpris	_____	Ej i faktura**
Rabatterat listpris	Ej i prislista*	_____

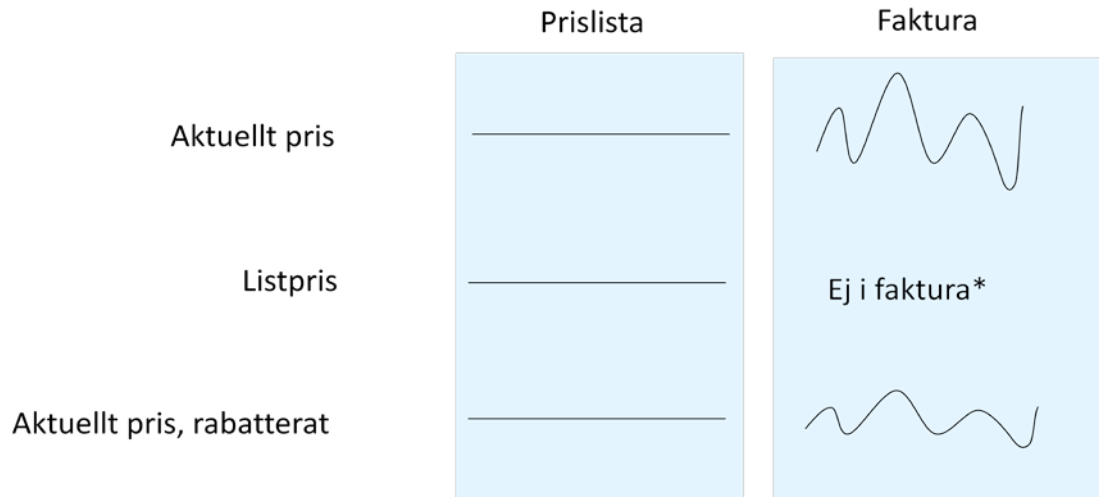
* Överenskommet pris kan överföras i ordern.

** Pristypen Listpris förekommer inte i någon faktura

Fig. 1 Figuren visar exempel för hur toleransnivåer kan användas vid kontroll av debiterat pris mot priset enligt prislistan i ESAP 20.

Uppgjord av - Prepared by: Karina Duvinger	Dokument - Document: Pristyper i ESAP			
Granskad - Approved by: Mia Lenman	Datum - Date: 2010-09-13	Projekt - Project: Användargrupp 20	Version: 2.0	Sida - Page: 12(12)

Priset i prislista och faktura rörliga priser

* Pristypen Listpris förekommer inte i någon faktura.

Fig. 2 Figuren visar exempel för hur toleransnivåer kan användas vid kontroll av debiterat pris mot priset enligt prislistan i ESAP 20.